

(IV)

Lintelo, 7 mei 2019

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het dossier Gendringseweg 9 kent een lange geschiedenis. Het gaat om een ondernemer die een enorme Megastal in Lintelo wil bouwen. In de 1^e fase (omstreeks 2014) zijn 2 stallen gebouwd en in gebruik genomen. Voor de 2^e fase (nog eens 4 stallen) was een bestemmingsplan wijziging noodzakelijk. Met deze wijziging van het bestemmingsplan ging Uw Raad in 2016 akkoord op basis van een GGD advies waaruit bleek dat er geen sprake zou zijn van risico's voor de volksgezondheid omdat de emissies niet leken toe te nemen. Aan de Raad was gezegd dat door inzet van luchtwasser de emissies niet zouden toenemen ten opzichte van de vergunde 1^e fase.

Met de wijziging van het bestemmingsplan kon B&W een omgevingsvergunning verlenen. Hiermee kan de - overigens niet Aaltense- initiatiefnemer/ondernemer zijn Megastal met nog eens 4 stallen uitbreiden tot in totaal ruim 14.000 varkens.

Belangrijk om te weten: deze 4 extra stallen zijn nu wel vergund máár nog niet gebouwd, maar de ondernemer wil zo snel mogelijk beginnen met bouwen.

Daarbij willen wij u eerst verwijzen naar de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 12 november 2018. De rechtbank heeft gezegd dat over de emissies uit de luchtwassers grote onzekerheden bestaan en heeft daarom de omgevingsvergunning deels geschorst.

De rechter ziet het probleem.

Hoe kan het bestaan dat B&W nu nog het probleem blijft ontkennen? En: waarom heeft B&W die uitspraak niet bij de raadsstukken gevoegd?

Opnieuw moet ik uw aandacht vragen namens een groot aantal omwonenden, waaronder de families Klein Wolterink en Jentink voor een urgent en dreigend probleem. Namelijk luchtwassers die niet 75-85% van de emissie blijken te reduceren maar slechts 45%. De emissies blijken met een factor drie (!) toe te nemen. Dit betekent dat de aanneme voor het wijzigen van het bestemmingsplan ernstig onjuist is. Als voor dit probleem geen oplossing komt, ontstaat de situatie dat de omwonenden de rekening gepresenteerd krijgen in de vorm van geur, beter gezegd, stank, die ruimschoots de daarvoor geldende wettelijke norm van 14 odeur overschrijdt.

Odeur is voor sommigen misschien een abstract begrip. Het College maakt het enkel nog verwarrender door in de antwoorden op de raadsvragen voorgrondbelasting en achtergrondbelasting door elkaar te halen. Wij hebben het hier altijd uitsluitend over de voorgrondbelasting gehad, kortom de stank van 1 bedrijf. Ik zal proberen om het woord 'odeur' wat minder abstract voor u te maken.

De commissie Biesheuvel heeft zich precies gebogen over de kwestie die ook aan de Gendringseweg 9 aan de orde is. Het rapport genaamd Geur Bekennen is recent in april 2019 opgeleverd. De commissie Biesheuvel heeft in opdracht van de regering de gevolgen van de niet functionerende combi-luchtwassers in beeld gebracht.

Het volgende uit dit Biesheuvel-advies wil ik u graag voorlezen:

In alle gesprekken die de Commissie heeft gevoerd met omwonenden is de grote impact van de stank op hun levens indringend merkbaar. Hierbij worden omwonenden geciteerd:

'Iedere dag ben ik er mee bezig. Zelfs 's nachts. Hoe staat de wind vandaag? Ramen open of ramen dicht? Was buiten hangen of binnenhalen?' Een ander vertelt: 'Je voelt je zo hopeloos. Je kunt echt niet uit de situatie weg. Hoe graag je ook zou willen. Je kunt er geen jas voor aan trekken of een trui voor uittrekken. Je zit gevangen in die stank. En als de wind inderdaad verkeerd staat,

dan moeten we deuren en ramen dicht doen. Ik moet de was binnen halen. En soms is het zo erg dat ik buiten kom en dan moet ik gewoon overgeven. Zo intens is die stank. Daar word ik gewoon echt misselijk van. Zo vies. Zo ondraaglijk is het dan. Ik heb het gevoel dat dat écht niet gezond kan zijn.'

De commissie schrijft vervolgens:

De impact van de stank blijft niet beperkt tot overlast voor individuen. Het werkt door in de sociale samenhang in gemeenschappen. Deelnemers ervaren scherpe tegenstellingen in de gemeenschap. Aan de ene kant staan de mensen die gelieerd zijn aan de veehouderij en aan de andere kant staan de mensen die overlast van veehouderijen hebben. Mensen vertellen dat zij het afschuwelijk vinden om voortdurend in hun eigen gemeenschap te moeten opkomen voor hun rechten en daarbij steeds als lastig en vervelend te worden weggezet. Dit veroorzaakt een gespleten gemeenschap. Sommige mensen zijn daardoor bang openlijk hun belangen te verdedigen.

Over de niet functionerende luchtwassers schrijft de commissie Biesheuvel op basis van interviews met leveranciers het volgende:

De huidige regelgeving legt de verantwoordelijkheid om binnen de geurnormen te blijven niet bij de veehouder neer. Luchtwaterfabrikanten benadrukken dat veehouders niet hoeven te voldoen aan een doelvoorschrift, maar alleen aan een middelvoorschrift. Dat is geen stimulans voor veehouders om de geur zoveel mogelijk terug te dringen, menen luchtwaterfabrikanten. *'In je doelvoorschrift zeg je tegen die boer: het is jouw probleem. Als hij dan een slechte luchtwater heeft, haalt hij dat doel niet en heeft hij een probleem met de handhaver.'* Nu werkt dat niet zo en dat heeft weerslag op de keuze van een veehouder bij de aanschaf van een luchtwater. Fabrikanten signaleren dat veehouders bij de aankoop van een luchtwater vooral letten op een lage prijs. Dat maakt het voor de fabrikanten lastig om kwaliteit te leveren. *'Zo goedkoop mogelijk. Zo is de markt gegroeid. Daar moet je nu weer uit zien te komen om kwaliteit te kunnen leveren'*.

U, als onze gemeenteraad, heeft grote én mooie ambities op het gebied van Duurzaamheid. Een meer circulaire kringloopeconomie en de wens om Aalten nog meer te profileren als toeristische gemeente. Daarbij roept uw Raad het College op om vaker maatwerk toe te passen en een cultuur te laten ontstaan van meedenken over een oplossing in plaats van 'nee' te zeggen.

De commissie Biesheuvel schrijft in haar voorwoord over de problematiek die exact gaat over de Gendingseweg 9:

"Geur bekennen. Dat is wat nodig is als het gaat om geurhinder van veehouderijen en de problemen die spelen bij het vaststellen van geuremissiefactoren van combi-luchtwassers. Het gaat om het onder ogen zien wat de situatie is en om het durven maken van keuzes. Politieke keuzes."

Voor het behouden van een acceptabel en gezond woon- en leefklimaat is ingrijpen noodzakelijk. Wij rekenen op uw trouw aan uw eigen ambities. Door het College krachtig voorwoord als de drie D's Duurzaam, Daadkrachtig en Dichtbij.

In deze situatie is gezien de dreigende overbelaste situatie maar ook gezien de ambities van uw gemeenteraad 'niets doen' geen optie.

Het college is van mening dat er geen noodzaak en geen mogelijkheden zijn om de stankoverlast proactief te voorkomen. Met de beschikbare inzichten moeten we tot de conclusie komen dat dit nooit

had moet worden toegestaan. Links of rechtsom moet er een oplossing komen. Anders dan het college zijn wij van mening dat er mogelijkheden genoeg zijn.

Graag willen wij u hiervoor een aantal suggesties aanreiken. B&W wil niet ! Dat is toch echt iets anders dan 'B&W kan niet'. Anders dan B&W zegt, zijn er wel degelijk en ook zelfs meerdere mogelijkheden.

- 1) In het bestemmingsplan de enkelvoudige stankhinder middels een aanvullende voorwaarde binden aan 6,3 odeur;
- 2) Het College alsnog dringend adviseren en toezien op de intrekking van de omgevingsvergunning door het College.
- 3) Overwegen de goedkeuring aan het bestemmingsplan voor wat betreft de Gendringseweg 9 te herroepen;

Wij vertrouwen op uw ambitie bij het vinden van een passende oplossing om een catastrofe door falende besluitvorming in combinatie met niet functionerende luchtwassers te voorkomen.

Hartelijk dank voor uw aandacht.